

40527/2024/KHK

KUKHK-10263/ZP/2024-7

Krajský úřad Královéhradeckého kraje

Dle rozdělovníku

VÁŠ DOPIS ZN.:

ZE DNE:

NAŠE ZNAČKA (č. j.): KUKHK-10263/ZP/2024-7

VYŘIZUJE: RNDr. Tomáš Nosek

ODBOR | ODDĚLENÍ: odbor životního prostředí a zemědělství | oddělení ochrany přírody a krajiny

LINKA | MOBIL: 727 949 537

E-MAIL: tnosek@kr-kralovehradecky.cz

DATUM: 19.04.2024

Počet listů: 8

Počet příloh: 0/listů: 0

Počet svazků: 0

Sp. znak, sk. režim: 246.3 A/10

ROZHODNUTÍ

Krajský úřad Královéhradeckého kraje, odbor životního prostředí a zemědělství, se sídlem Pivovarské náměstí 1245, 500 03 Hradec Králové (dále jen krajský úřad) jako orgán ochrany přírody věcně a místně příslušný podle ust. § 67 odst. 1 písm. g) zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů, a dále dle ust. § 75 odst. 1 a ust. § 77a odst. 5 písm. o) zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon), v souladu se zákonem č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen správní řád) – rozhodl v řízení o žádosti spol. Lužanská zemědělská a.s., Lužany 197, 507 06 Lužany, IČO: 252 53 042 (dále jen žadatel), ze dne 08.03.2024, o povolení výjimky z ochranných podmínek zvláště chráněných druhů živočichů podle § 56 odst. 1 a § 56 odst. 2 zákona (dále též výjimka) k realizaci záměru „Aplikace rodenticidu Stutox II do nor na pozemcích obhospodařovaných spol. Lužanská zemědělská a.s.“ (dále též záměr),

takto:

žadatelé se k realizaci záměru „Aplikace rodenticidu Stutox II do nor na pozemcích obhospodařovaných spol. Lužanská zemědělská a.s.“ (sopsis půdních bloků dle jednotlivých katastrálních území, který je součástí výroku, je z důvodu přehlednosti uveden na konci tohoto rozhodnutí) - nepovoluje výjimka ze základních ochranných podmínek zvláště chráněných druhů živočichů uvedených ve vyhlášce Ministerstva životního prostředí č. 395/1992 Sb., kterou se provádí některá ustanovení zákona (dále též vyhláška), tj. konkrétně výjimka ke škodlivému zasahování do přirozeného vývoje a biotopu zvláště chráněných druhů živočichů, ve smyslu ust. § 50 odst. 2 zákona a dle § 56 odst. 1 a § 56 odst. 2 zákona, pro tyto druhy živočichů:

- **kriticky ohrožené:** jeřáb popelavý (*Grus grus*), luňák červený (*Milvus milvus*);
- **silně ohrožené:** čáp černý (*Ciconia nigra*), holub doupňák (*Columba oenas*), kavka obecná (*Corvus monedula*), krahujec obecný (*Accipiter nisus*), křepelka polní (*Coturnix coturnix*), moták lužní (*Circus pygargus*), moták pilich (*Circus cyaneus*), volavka bílá (*Egretta alba*), sova pálená (*Tyto alba*);
- **ohrožené:** t'uhýk obecný (*Lanius collurio*), čáp bílý (*Ciconia ciconia*), koroptev polní (*Perdix perdix*), krkavec velký (*Corvus corax*), moták pochop (*Circus aeruginosus*), t'uhýk šedý (*Lanius excubitor*).

Všechny druhy jsou současně předmětem ochrany podle práva Evropských společenství. Latinské názvy zvláště chráněných druhů živočichů jsou uvedeny v souladu s platnou legislativou, tj. dle přílohy č. III. vyhlášky.

Účastníky řízení jsou: Lužanská zemědělská a.s., Lužany 197, 507 06 Lužany, IČO: 252 53 042; obec Lužany, Lužany 144, 507 06 Lužany, IČO: 002 71 799; obec Butoves, Butoves 47, 506 01 Jičín, IČO: 005 78 282; obec Tuř, Tuř 13, 506 01 Jičín, IČO: 002 72 256; město Jičín, Žižkovo náměstí 18, 506 01 Jičín, IČO: 002 71 632; obec Kacákova Lhota Kacákova Lhota 48, 506 01 Jičín, IČO: 005 78 371; obec Konecchlumí, Konecchlumí 81, 507 05 Konecchlumí, IČO: 002 71 691; obec Kovač, Kovač 21, 506 01 Kovač, IČO: 005 78 401; obec Úlibice, Úlibice 53, 50 707 Úlibice, IČO: 005 78 631; ZO ČSOP "Křížánky - Jičín", Robousy 189, 506 01 Jičín, IČO: 444 77 384; Východočeská pobočka České společnosti ornitologické při Východočeském muzeu v Pardubicích, Zámek 2, 530 02 Pardubice, IČO: 708 04 974.

Odůvodnění

Krajský úřad jako orgán ochrany přírody věcně a místně příslušný podle ust. § 67 odst. 1 písm. g) zákona č. 129/2000 Sb., o krajích, ve znění pozdějších předpisů a dále podle ust. § 75 odst. 1 a ust. § 77a odst. 5 písm. o) zákona obdržel dne 08.03.2024 žádost žadatele o povolení výjimky z ochranných podmínek zvláště chráněných druhů živočichů podle § 56 odst. 1 a § 56 odst. 2 zákona k realizaci záměru „Aplikace rodenticidu Stutox II do nor na pozemcích obhospodařovaných spol. Lužanská zemědělská a.s.“.

Součástí podání žadatele byl Seznam půdních bloků dle jednotlivých katastrálních území, na které je požadována výjimka k aplikaci rodenticidu Stutox II k hubení hraboše polního, včetně chráněných druhů dle vyhlášky 395/1992 Sb.; Nařízení Ústředního kontrolního a zkušebního ústavu zemědělského o povolení přípravku na ochranu rostlin pro omezené a kontrolované použití č. j. UKZUZ 020467/2024 ze dne 07.02.2024 (platnost nařízení od 08.02.2024 do 06.06.2024).; Záznam z monitoringu intenzity výskytu hraboše polního č. j. UKZUZ 032873/2024 ze dne 28.02.2024; Odborné stanovisko Agentury ochrany přírody a krajiny ČR, Regionální pracoviště Východní Čechy č. j. 04875/VC/22-2 ze dne 01.11.2022 z hlediska výskytu zvláště chráněných druhů, zejména sysla obecného a křečka polního v k. ú. Butoves, Hubálov, Jičín, Kacákova Lhota, Kamenice u Konecchlumí, Konecchlumí, Kovač, Lužany u Jičina, Moravčice, Robousy, Řeheč, Tuř a Úlibice.

Předmětem záměru je aplikace rodenticidu STUTOX II do nor na pozemcích obhospodařovaných žadatelem v k. ú. Jičín, Moravčice, Robousy, Kacákova Lhota, Tuř, Butoves, Úlibice, Lužany, Kamenice u Konecchlumí, Konecchlumí a Kovač.

Žadatel ve svém podání uvádí, že o povolení výjimky k aplikaci rodenticidu Stutox II žádá z důvodu kalamitního výskytu hraboše polního na jím užívaných pozemcích. Na základě provedené kontroly provedené ÚKZÚZ, pracoviště Jičín, na podzim 2023 setých porostů bylo zjištěno 850 – 2 840 aktivních východů z nor hraboše / ha. Na pozemcích žadatele probíhá soustavný monitoring výskytu hraboše polního.

Žadatel na podporu svých tvrzení uvádí skutečnost, že přemnožení hraboše polního bylo zaznamenáno již v první polovině roku 2023, avšak výjimka k aplikaci přípravku Stutox II nebyla krajským úřadem povolena (rozhodnutí č. j.: KUKHK-8903/ZP/2003-8 ze dne 12.04.2023). Na některých pozemcích tak došlo k poklesu výnosu téměř o 30 procent.

Dále žadatel uvádí, že k přemnožení došlo i přes jeho snahu o biologickou a mechanickou ochranu (umísťování berliček pro dravce, orba některých pozemků). Tato opatření se však jeví jako nedostatečná.

Žadatel uvádí, že z důvodu narůstajících škod může dojít k narušení ekonomické stability společnosti a v souvislosti s tím i k propouštění zaměstnanců. Udržení zaměstnanosti v přílehlých obcích je dle žadatele veřejným zájmem převažujícím nad zájmy ochrany přírody.

Aplikace Stutoxu II bude prováděna pomocí speciálních aplikačních tyčí do aktivních výchoďů z nor co nehlouběji a to dávkou max. 5 granulí / nora. Použití bude převážně v ohniscích největšího napadení. Cílem žadatele tedy není plošná aplikace přípravku na všech jím obhospodařovaných pozemcích, ale možnost zasáhnout při lokálním výskytu a zabránit tak dalšímu šíření hrabošů.

Ze strany žadatele budou učiněna veškerá opatření zabraňující úhynu chráněných živočichů.

Dle odborného stanoviska Agentury ochrany přírody a krajiny ČR, Regionální pracoviště Východní Čechy se sídlem v Pardubicích č. j. 04875/VC/22-2 ze dne 01.11.2022 byl v nálezové databázi ochrany přírody (dále jen NDOP) z posledních 10 let zaznamenán výskyt těchto zvláště chráněných druhů živočichů uvedených ve vyhlášce Ministerstva životního prostředí č. 395/1992 Sb., kterou se provádí některá ustanovení zákona, kteří se živí i hraboši polními či sbírají potravu na poli:

k. ú. Butoves: ťuhýk obecný;

k. ú. Hubálov: –;

k. ú. Jičín: čáp bílý, čáp černý, holub doupňák, jeřáb popelavý kavka obecný, koroptev polní, krahujec obecný, krkavec velký, křepelka polní, luňák červený, moták lužní, moták pilich, moták pochop, ťuhýk obecný, ťuhýk šedý;

k. ú. Kacákova Lhota: čáp černý, jeřáb popelavý;

k. ú. Kamenice u Konecchlumí: holub doupňák, krkavec velký, moták pochop, ťuhýk obecný;

k. ú. Konecchlumí: čáp černý, holub doupňák, luňák červený, moták pochop, ťuhýk obecný;

k. ú. Kovač: čáp černý, holub doupňák, jeřáb popelavý, moták pilich, moták pochop, ťuhýk obecný, volavka bílá;

k. ú. Lužany u Jičina: čáp černý, holub doupňák, krahujec obecný, luňák červený, moták lužní, ťuhýk obecný;

k. ú. Moravčice: koroptev polní;

k. ú. Robousy: čáp černý, koroptev polní, krahujec obecný, krkavec velký, moták lužní, sova pálená, ťuhýk obecný;

k. ú. Řeheč: –;

k. ú. Tuř: čáp černý, moták lužní;

k. ú. Úlibice: čáp bílý, čáp černý, holub doupňák, koroptev polní, luňák červený, moták pochop, ťuhýk obecný.

Agentura ochrany přírody ČR, Regionální pracoviště Východní Čechy současně ve výše citovaném odborném stanovisku uvedla, že neevduje v NDOP za posledních 10 let ve výše uvedených k. ú. výskyt křečka polního. Výskyt křečka polního je ale znám z některých sousedních katastrů, a to Nemyčeves a Vitiněves, takže k. ú. Butoves, Kacákova Lhota, Moravčice a Tuř jsou považovány jako tzv. nárazníkové pásmo výskytu křečka polního. Agentura ochrany přírody ČR, Regionální pracoviště Východní Čechy, upozorňuje, že do k. ú. Vitiněves zasahují dva půdní bloky ohospodařované žadatelem, které však nebyly uvedeny v soupisu dotčených katastrálních území.

Sysel obecný nebyl zjištěn v dané oblasti za posledních 10 let nikde.

Dnem podání žádosti bylo krajským úřadem zahájeno řízení v předmětné věci, v souladu s ust. § 44 odst. 1 správního řádu. Zahájení řízení (č. j. KUKHK-10263/ZP/2024-3 ze dne 14.03.2024) bylo v souladu s ust. § 47 správního řádu oznámeno účastníkům řízení, tj. žadateli, dotčeným obcím a současně bylo oznámeno zapsaným spolkům dle zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (nový občanský zákoník), které si požádaly o informace ve smyslu ust. § 70 odst. 2 zákona.

Podle ust. § 70 odst. 3 zákona byla zapsaným spolkům dána možnost účastnit se daného správního řízení, pokud oznámí svoji účast písemně do osmi dnů od zahájení řízení orgánu státní správy, který řízení zahájil, tj. krajskému úřadu.

Krajský úřad současně uvedl, že pokud v průběhu správního řízení nebudou do spisu doplněny nové podklady ani nenastanou další pro průběh řízení podstatné skutečnosti, bude krajským úřadem ve věci rozhodnuto ve lhůtě od 05.04.2024.

Krajský úřad v oznámení zahájení řízení č. j. KUKHK-10263/ZP/2024-3 ze dne 14.03.2024 uvedl, že k záměru obdobného rozsahu a způsobu provedení vydal rozhodnutí KUKHK-8903/ZP/2003-8 ze dne 12.04.2023, kterým po předcházejícím správním řízení žadateli nepovolil výjimku ze základních ochranných podmínek shodného výčtu zvláště chráněných druhů živočichů podle ust. § 50 odst. 2 a ust. § 56 odst. 1 a § 56 odst. 2 zákona. Poznatky, které krajský úřad získal v průběhu přechozího správního řízení zohlední jako poznatek získaný z úřední činnosti i při řízení o žádosti žadatele ze dne 08.03.2024.

Krajský úřad v souladu s poznatkami z předchozí správní činnosti že předpokládá, že výjimku v žadatelem požadovaném rozsahu nepovolí.

Ve lhůtě 8 dnů se k účasti v řízení přihlásil spolek ZO ČSOP "Křižánky - Jičín", Robousy 189, 506 01 Jičín, IČO: 444 77 384 (dále též ZO ČSOP Křižánky). Přihlášku obdržel krajský úřad dne 21.03.2024.

Spolek ZO ČSOP Křižánky nepředložil žádné nové podklady, návrhy či důkazy pro řízení.

Dále se ve stanovené 8 dnů se k účasti v řízení přihlásil spolek Východočeská pobočka České společnosti ornitologické při Východočeském muzeu v Pardubicích, Zámek 2, 530 02 Pardubice, IČO: 708 04 974 (dále též ČSO Pardubice). Přihlášku obdržel krajský úřad dne 22.03.2024.

Součástí přihlášky spolku ČSO Pardubice ze dne 22.03.2024 bylo vyjádření, ve kterém mj. uvádí, že dle jeho názoru žadatel hodnověrně nepodložil splnění podmínek pro povolení požadované výjimky. Především neprokázal základní podmínku, kterou je skutečný zvýšený (kalamitní) stav populace hraboše na jednotlivých pozemcích. Dle názoru ČSO Pardubice by měla být žádost zamítnuta jako nedůvodná.

Dále spolek ČSO Pardubice podrobně zdůvodňuje negativní vlivy a další rizika spojená s aplikací rodenticidu Stutox II zejména na zvláště chráněné druhy živočichů (primární i sekundární otravy).

Spolek ČSO Pardubice dále uvádí názor, že aplikace rodenticidu je zbytečná a neřeší příčinu, pouze nevhodně odstraňuje následek, když negativní dopady aplikace jedu jsou přitom enormní.

Dle názoru ČSO Pardubice neexistuje jiný veřejný zájem převažující nad zájmem ochrany přírody pro povolení výjimky. Současně u druhů chráněných dle práva Evropských společenství je nutno zkoumat, zda neexistuje jiné spokojivé řešení, jímž by mohlo být dosaženo sledovaného cíle. Podle ČSO Pardubice taková řešení existují (např. zemědělské podniky, jež hospodaří ekologickým, udržitelným způsobem bez aplikace chemie, zejména jedů). Současně spolek ČSO Pardubice upozorňuje na skutečnost, že v případě druhů, jež jsou předmětem ochrany dle práva Evropských společenství, je nutné zkoumat, zda povolovaná činnost neovlivní dosažení příznivého stavu druhu z hlediska ochrany.

Na základě skutečností uvedených ve vyjádření spolku ČSO Pardubice ze dne 22.03.2024 spolek důrazně požaduje zamítnutí žádosti žadatele ze dne 08.03.2024.

Oba uvedené spolky nabyly práv účastníka řízení ve smyslu správního řádu.

Krajský úřad písemností č. j. KUKHK-10263/ZP/2024-6 ze dne 04.04.2024 informoval účastníky řízení o rozšíření okruhu účastníků řízení (spolky) a současně o možnosti seznámení s podklady rozhodnutí. Součástí sdělení č. j. KUKHK-10263/ZP/2024-6 byla přihláška spolku ZO ČSOP Křižánky ze dne 21.03.2024 a přihláška a vyjádření spolku ČSO Pardubice ze dne 22.03.2024.

Krajský úřad současně konstatoval, že shromáždil veškeré podklady, které mu umožňují ve věci rozhodnout.

V souladu s ust. § 36 odst. 3 správního řádu, podle kterého musí být účastníkům před vydáním rozhodnutí ve věci dána možnost vyjádřit se k podkladům rozhodnutí, krajský úřad účastníkům řízení sdělil, že předpokládá vydání rozhodnutí ve lhůtě 7 dnů ode dne doručení sdělení č. j. KUKHK-10263/ZP/2024-6 ze dne 04.04.2024.

Ve stanovené lhůtě krajský úřad neobdržel od účastníků řízení žádné další důkazy, návrhy ani vyjádření.

Podle ustanovení § 56 zákona žadatel žádá o povolení výjimky ze zákazů stanovených k ochraně zvláště chráněných druhů živočichů dle ustanovení § 50 zákona pro níže vyjmenované druhy uvedené v příloze III vyhlášky Ministerstva životního prostředí č. 395/1992 Sb., kterou se provádí některá ustanovení zákona, v platném znění:

- kriticky ohrožené: jeřáb popelavý, luňák červený;
- silně ohrožené: čáp černý, holub doupňák, kavka obecná, krahujec obecný, křepelka polní, moták lužní, moták pilich, volavka bílá, sova pálená;
- ohrožené: tuhýk obecný, čáp bílý, koroptev polní, krkavec velký, moták pochop, tuhýk šedý.

Žadatel v podání ze dne 08.03.2024 uvedl, že shledává převažující veřejný zájem nad zájmy ochrany přírody v udržení zaměstnanosti v přílehlých obcích, neboť z důvodu narůstajících škod může dojít k narušení ekonomické stability společnosti a v souvislosti s tím i k propouštění zaměstnanců.

Žadatel ve svém podání ze dne 08.03.2024 neupřesnil časové období, na které je výjimka požadována. S ohledem na skutečnost, že žadatel ke svému podání doložil Nařízení Ústředního kontrolního a zkušebního ústavu zemědělského o povolení přípravku na ochranu rostlin pro omezené a kontrolované použití č. j. UKZUZ 020467/2024 ze dne 07.02.2024 jehož platnost je omezena na období od 08.02.2024 do 06.06.2024, krajský úřad dovodil, že v souladu s výše uvedeným nařízením je platnost výjimky požadována též do 06.06.2024.

Krajský úřad jako poznatek z úřední činnosti uvádí, že k záměru obdobného rozsahu a způsobu provedení vydal rozhodnutí KUKHK-8903/ZP/2003-8 ze dne 12.04.2023, kterým po předcházejícím správním řízení žadateli nepovolil výjimku ze základních ochranných podmínek shodného výčtu zvláště chráněných druhů živočichů podle ust. § 50 odst. 2 a ust. § 56 odst. 1 a § 56 odst. 2 zákona.

Poznatky, které krajský úřad získal v průběhu předchozí správní činnosti zohlednil i při řízení o žádosti žadatele ze dne 08.03.2024.

K záměrem dotčeným zvláště chráněným druhům živočichů, které se na záměrem dotčených zemědělských pozemcích vyskytují a jež jsou uvedeny v podání žadatele, krajský úřad uvádí následující:

Jeřáb popelavý se živí hmyzem, rostlinami, zrním a hlízami nebo kořínky. Při tahu se často zdržuje na polích.

U daného druhu nelze vyloučit přímou otravu při pozření přípravku Stutox II, příp. i sekundární otravu.

Luňák červený je středně velký dravec. V potravě převládají ptáci, savci a ryby. Požírá hlavně mršiny, častý je potravní parazitismus.

Tento dravec je ohrožen sekundárními otravami po pozření otráveného hraboše.

Čáp černý vyhledává především rozsáhlé lesy v blízkosti vodních toků nebo stojatých vod, žije jednotlivě a velmi skrytě. Živí se převážně rybami a dalšími drobnými živočichy, které loví v menších vodních tocích.

U daného druhu nelze vyloučit sekundární otravy způsobené pozřením otrávených hrabošů.

Holub doupňák hnízdí ve vzrostlých listnatých lesích, převážně bučinách, s vhodnými dutinami. V mimohnízdí době na polích. Mezi jeho potravu patří semena a různé druhy bobulí. Hnízdí 2x až 3x ročně od března do září zejména v dutinách stromů.

V daném případě hrozí tomuto druhu přímá otrava pozřením přípravku Stutox II.

Kavka obecná je středně velký velmi společenský pták žijící v hejnech. Je všežravá a v létě požírá zejména malé bezobratlé živočichy žijící na zemi, včetně hmyzu, pavouků nebo plžů. Živí se též mršinami. Z rostlinné složky u ní převládají obilná zrna, semena, žaludy a ovoce. V daném případě jsou pravděpodobné přímé otravy přípravkem Stutox II, nelze vyloučit sekundární otravy způsobené pozřením otrávených hrabošů.

Krahujec obecný je běžný dravec, hnízdí na většině našeho území, jedná se o částečně tažný druh. Potravu tvoří převážně ptáci, vzácně také savci, plazi a hmyz. Létá skrytě, kořist obvykle uchvacuje v letu. Hnízdí 1 x ročně od dubna do července, hnízdo je na větvích stromů těsně při kmeni.

Tento dravec je ohrožen sekundárními otravami po pozření otráveného hraboše.

Křepelka polní hnízdí v otevřené zemědělské krajině s pastvinami a obilnými poli, případně v lesostepích. Na našem území hnízdí po celém území především v nižších polohách. Je jedním z mála typicky stěhovavých druhů ptáků z řady hrabavých. Odlétá na konci srpna a v průběhu září, vrací se zpravidla v průběhu dubna. Potravou dospělých jedinců jsou především semena trav a jiných rostlin.

V daném případě jsou pravděpodobné přímé otravy přípravkem Stutox II.

Moták lužní je tažný je středně velký dravec zimující v Africe. Hnízdí roztroušeně v různých oblastech Čech. Hnízdo je na zemi. V potravě převládají drobní hlodavci, ale požírá i ptáky, obojživelníky, plazy a hmyz.

Tento dravec je ohrožen sekundárními otravami po pozření otráveného hraboše.

Moták pilich je středně velký dravec, který hnízdí v otevřené krajině v tajgách, bažinách a v okolí mělkých jezer s hustou vegetací, na vřesovištích, podmáčených loukách. Pravidelně přes území ČR protahuje a zde i zimuje; ptáci místy společně nocují v ruderalních porostech.

Kořist vyhlíží za pomalého kymácivého letu nízko nad terénem. Jakmile ji zahlédne, rychle se snese na zem a uchopí ji do pařátů. Požírání větší hmyz a mršiny.

Tento dravec je ohrožen sekundárními otravami po pozření otráveného hraboše.

Volavka bílá je velký brodivý pták. Náleží k nejrozšířenějším druhům volavek. K hnízdění vyhledává rozsáhlé rákosiny u rybníků, jezer, řek a močálů s porosty stromů a keřů. Živí se hmyzem, obojživelníky, rybami, malými savci, převážně pak hlodavci, a občas i ptáky a plazy. Po kořisti pátrá nejčastěji v mělké vodě, někdy i na polích a loukách, a to při pomalé chůzi nebo vyčkáváním v nehybné poloze.

V daném případě hrozí tomuto druhu přímá otrava pozřením přípravku Stutox II.

Sova pálená je středně velký druh sovy nápadný hlavně výrazným srdcovitým závojem kolem očí. Jedná se o nejrozšířenější druh sovy vůbec. Potravu tvoří hlavně hlodavci, méně ptáci, obojživelníci a drobní savci. Hlavní příčinou úbytku sovy pálené jsou výrazné změny v kulturní zemědělské krajině, vedoucí k nedostatku vhodných hnízdišť a potravy.

Tento druh je ohrožen sekundárními otravami po pozření otráveného hraboše.

Ťuhák obecný je malý druh pěvce s charakteristickým dlouhým ocasem a dosti silným hákovitým zobákem. Tažný pták s hlavními zimovišti ve východní a jižní Africe. Hnízdí v otevřené obhospodařované krajině s křovinami od nížin po hory. Přílet na naše území probíhá od konce dubna do počátku května, odlet koncem července a v průběhu srpna, jednotlivě i v září. Živí se hlavně hmyzem, méně i pavouky a jinými bezobratlými, drobnými savci, ptáky, plazy a obojživelníky. V pozdním létě a na podzim požírání také plody rostlin. Potravu vyhlíží z vyvýšeného místa a chytá ji na zemi i v letu.

Tento druh je ohrožen primárními i sekundárními otravami přípravku Stutox II.

Čáp bílý hnízdí jednotlivě nebo ve volných koloniích, hnízdo si staví na střeších, komínech, stromech i speciálních podložkách. Čápi hnízdí jedenkrát ročně od dubna do srpna, potravu čápa tvoří zejména drobní živočichové včetně hraboše polního. V případě uvedeného druhu již byly v ČR zaznamenány případy sekundárních otrav způsobených pozřením otrávených jedinců hraboše.

Tento vliv (sekundární otravu) nelze vyloučit zejména v období zvýšené spotřeby potravy, tj. v době hnízdění a vyvádění mláďat (zdroj viz např. <https://www.birdlife.cz/prvni-capi-se-vraceji-na-hnizdiste-ohrozit-je-mohou-otraveni-hrabosi/>).

Koroptev polní je malý hrabavý pták, který k životu preferuje extenzivně využívané louky, obilná pole a porosty mladých, nejčastěji listnatých stromků. Na celém areálu svého rozšíření se zdržuje po celý rok. Její nejdůležitější složku potravy tvoří obilná zrna nebo jiné části rostlin, vzácněji loví i menší hmyz, který hraje zvláště důležitou roli u mláďat. Koroptev hnízdí od dubna do července. Nevelké hnízdo, které bývá většinou dobře ukryté v husté vegetaci, si staví na zemi. Koroptev polní je velmi ostražitý pták. Když cítí nebezpečí, znehybní nebo rychle odběhne do úkrytu, popř. hlasitě poodletí.

V daném případě hrozí tomuto druhu přímá otrava pozřením přípravku Stutox II.

Krkavec velký obývá lesnaté oblasti hornatin, vrchovin a lesnaté oblasti nížin. Žije osamoceně v trvalých párech. Na hnízdiště se vrací během února, hnízdo staví na vysokých stromech a na nedostupných skalách. Je to všežravec, živí se drobnými obratlovci a semeny.

U tohoto druhu se mohou projevit primární otravy po požití rodenticidu Stutox II a současně i sekundární otravy po pozření otráveného hraboše.

Moták pochop – jedná se o dravce, který létá nízko nad terénem. Je to tažný druh, odlétá v srpnu až říjnu a ze zimoviště přilétá během března a dubna. Preferuje otevřenou krajinu, pro hnízdění si vybírá rákosové porosty nebo polní kultury. Hnízdí v blízkosti vody, hnízdo staví přímo na zemi nebo v hustém rákosu těsně nad vodou.

Živí se drobnými hlodavci, rybami a ptáky, a proto je ohrožen sekundárními otravami po požití otráveného hraboše.

Ťuhýk šedý je středně velký druh. Hnízdící ptáci přilétají během dubna, odlétají v září až říjnu. V hnízdění době ptáci vyhledávají otevřenou krajinu s pastvinami a loukami, neznídko vlhkými, a s rozptýlenou zelení. Složení potravy závisí na místě a sezóně. Přebývá větší hmyz, zejména brouci a blanokřídlí, oblíbenou potravou jsou drobní zemní savci, ptáci a jejich mláďata, méně plazi a obojživelníci, příležitostně i ryby. Zvláště na podzim byla zjištěna také rostlinná složka tvořená semeny a plody rostlin. Na kořist útočí obvykle rychlým náletem z vyvýšeného místa na zem. Kořist usmrcuje silným zobákem.

U tohoto druhu se mohou projevit primární otravy po požití rodenticidu Stutox II a současně i sekundární otravy po pozření otráveného hraboše.

Krajský úřad v souladu s poznatky z předchozí správní činnosti (viz např. výše uvedené správní řízení) a vyjádřením spolku ČSO Pardubice, kontinuálně zastává názor, že v daném případě není možné objektivně stanovit uzavřený výčet druhů, a to nejen zvláště chráněných, zejména v době jarního tahu, neboť v území se může vyskytovat řada ptačích migrantů, zejména dravců či sov, kteří se v době zvýšené potřeby potravy či jejího nedostatku, zejména v době hnízdění a krmení mláďat, stahují právě na pole s přemnoženým výskytem hrabošů, jako nejlépe dostupného zdroje potravy.

Riziku sekundární otravy jsou vystaveni i všichni další predátoři hrabošů, primární i sekundární otravy hrozí též všežravcům (zejména všem druhům racků).

U ptáků je pak nutné zohlednit jejich vysokou mobilitu. Z tohoto důvodu nelze využívat pouze údaje o aktuálním rozšíření z nálezových databází (např. NDOP, Faunistická databáze ČSO), neboť aktuální výskyt těchto druhů se mění ze dne na den dle aktuálního výskytu potravy.

U predátorů navíc platí, že se soustřeďují v místech vysoké koncentrace kořisti a větší množství po povrchu se pohybujících přiotrávených hrabošů by predátory evidentně přitahovalo. Podle výsledků telemetrických studií jsou dravci v období pohnízdniho rozptylu a migrace prokazatelně značně mobilní.

Nařízení Ústředního kontrolního a zkušebního ústavu zemědělského o povolení přípravku na ochranu rostlin pro omezené a kontrolované použití č. j. UKZUZ 020467/2024 ze dne 07.02.2024 (platnost nařízení od 08.02.2024 do 06.06.2024) zahrnuje, jak je mj. uvedeno v popisu biologických nároků jednotlivých druhů výše v textu odůvodnění tohoto rozhodnutí, období od jarního tahu na hnízdiště, zakládání hnízd, krmení mláďat, což extrémně zvyšuje nároky na opatrnost při používání jedů, když v hnízdím období úhyn dospělého jedince často představuje úhyn i všech mláďat, a z části i po období počínajícího pohnízdniho rozptylu.

Dle názoru krajského úřadu je tak vysoké riziko primárních i sekundárních otrav nejen dospělých jedinců, ale též mláďat krmených na hnízdě, a to zejména v souvislosti s požitím otráveného hlodavce.

Fosfid zinečnatý (Zn_3P_2), který je účinnou látkou Stutoxu II, může způsobovat jak primární otravy necílových býložravých druhů, tak sekundární otravy predátorů, kteří se živí přiotrávenými a mrtvými hraboši.

Tyto otravy byly zdokumentovány již i v České republice. Riziko otravy necílových druhů nelze dle názoru krajského úřadu zcela eliminovat při jakémkoli způsobu aplikace, a to včetně žadatelem uváděné aplikace speciálními aplikačními tyčemi co nehlouběji do aktivních výchoďů z nor.

Krajský úřad též odkazuje na velmi vysoké riziko otravy necílových druhů ptáků, které hrozí jednoznačně u těch druhů, u nichž již byla otrava zinkfosfátem prokázána, resp. jejichž biologie je velice podobná hraboši či druhům s prokázanými otravami, a to jak primárními otravami (přímé pozření návnad), tak sekundárními otravami (pozření přiotrávených nebo mrtvých hrabošů), tak riziku sekundární otravy všech dalších predátorů hrabošů.

Podle ust. § 48 zákona jsou zvláště chránění živočichové chráněni ve všech svých vývojových stádiích. Chráněna jsou jimi užívaná přirozená i umělá sídla a jejich biotop (ust. § 50 odst. 1 zákona). Je zakázáno škodlivě zasahovat do přirozeného vývoje zvláště chráněných živočichů, zejména je chytat, chovat v zajetí, rušit, zraňovat nebo usmrcovat. Není dovoleno sbírat, ničit, poškozovat či přemísťovat jejich vývojová stádia nebo jimi užívaná sídla, což vyplývá z ust. § 50 odst. 2 zákona.

Dle ust. § 56 odst. 1 zákona je možné povolit výjimku ze základních podmínek ochrany zvláště chráněných druhů živočichů pouze v případě převahy jiného veřejného zájmu nad zájmy ochrany přírody nebo v zájmu ochrany přírody. Tímto zájmem je také jiný naléhavý důvod převažujícího veřejného zájmu, včetně důvodů sociálního a ekonomického charakteru.

Důvody uvedené v § 56 odst. 2 zákona, tj. výjimku ze zákazů u zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů chráněných podle práva Evropských společenství lze povolit:

- a) v zájmu ochrany volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin a ochrany přírodních stanovišť;
- b) v zájmu prevence závažných škod, zejména na úrodě, dobytku, lesích, rybolovu, vodách a ostatních typech majetku;
- c) v zájmu veřejného zdraví nebo veřejné bezpečnosti nebo z jiných naléhavých důvodů převažujícího veřejného zájmu, včetně důvodů sociálního a ekonomického charakteru a důvodů s příznivými důsledky nesporného významu pro životní prostředí;
- d) pro účely výzkumu a vzdělávání, opětovného osídlení určitého území populací druhu nebo opětovného vysazení v původním areálu druhu a chovu a pěstování nezbytných pro tyto účely, včetně umělého rozmnožování rostlin;
- e) v případě zvláště chráněných druhů ptáků pro odchyt, držení nebo jiné využívání ptáků v malém množství.

Krajský úřad žadateli k realizaci záměru „Aplikace rodenticidu Stutox II do nor na pozemcích obhospodařovaných spol. Lužanská zemědělská a.s.“ nepovolil výjimku ke škodlivému zasahování do přirozeného vývoje a biotopu zvláště chráněných druhů živočichů ve smyslu ust. § 50 odst. 2 zákona a dle § 56 odst. 1 a současně § 56 odst. 2 zákona pro tyto druhy živočichů, kteří jsou uvedeni ve vyhlášce Ministerstva životního prostředí č. 395/1992 Sb., kterou se provádí některá ustanovení zákona:

- kriticky ohrožené: jeřáb popelavý, luňák červený;
- silně ohrožené: čáp černý, holub doupňák, kavka obecná, krahujec obecný, křepelka polní, moták lužní, moták pilich, volavka bílá, sova pálená;
- ohrožené: ůhýk obecný, čáp bílý, koroptev polní, krkavec velký, moták pochop, ůhýk šedý.

Podle názoru krajského úřadu nebyla pro povolení výjimky ke škodlivému zasahování do přirozeného vývoje a biotopu uvedených zvláště chráněných druhů živočichů splněna podmínka ust. § 56 odst. 1 zákona, tj. podmínka, kdy jiný veřejný zájem převažuje nad zájmem ochrany přírody.

Žadatel v daném případě neprokázal veřejný zájem, který by převažoval nad zájmem přírody. Krajský úřad se tak neztotožnil s názorem žadatele uvedeným v podání ze dne 08.03.2024, tj. že pro povolení výjimky k aplikaci rodenticidu Stutox II převažuje veřejný zájem nad zájmy ochrany přírody spočívající v udržení zaměstnanosti v přílehlých obcích, neboť z důvodu narůstajících škod může dojít k narušení ekonomické stability společnosti a v souvislosti s tím i k propouštění zaměstnanců, neboť na žadatelem obhospodařovaných pozemcích je soustavný výskyt hraboše polního, který překračuje práh škodlivosti. Tuto skutečnost žadatel doložil Záznamem z monitoringu intenzity výskytu hraboše polního č. j. UKZUZ 032873/2024 ze dne 28.02.2024.

Dle názoru krajského úřadu, který mj. vychází z poznatků z předchozí správní činnosti, má použití jakéhokoliv rodenticidu v období, kdy je populace hrabošů extrémně zvětšená na její početnost minimální vliv. Při aplikaci rodenticidu, ať již do děr či plošně, populace hraboše poklesne pouze na krátkou dobu a migrací z okolí se na původní úroveň obnoví nejpozději do tří měsíců. Situace na místě výskytu hraboše může být během několika týdnů jiná, kdy záleží nejen na intenzitě predace, ale např. i na průběhu zimy.

Dle názoru krajského úřadu reálně hrozí vysoké riziko primárních i sekundárních otrav zvláště chráněných druhů živočichů na žadatelem obhospodařovaných pozemcích. S ohledem na obecné zásady správního řízení (zásada předběžné opatrnosti) je krajský úřad toho názoru, že jakýmkoliv způsobem prováděná aplikace přípravku Stutox II, a to i na pozemcích, kde by byl prokázán kalamitní stav hraboše polního, není v zájmu ochrany přírody a ani v jiném veřejném zájmu, který by převažoval nad zájmem ochrany přírody. Lze nadto důvodně předpokládat, že právě na nejvíce hrabošem osídlených pozemcích bude zvýšená koncentrace dravců (příp. i dalších predátorů), kteří by mohli být pozřením (při)otrávených jedinců hraboše negativně zasaženi.

Dle názoru krajského úřadu je použití rodenticidu Stutox II právě příkladem činností použití chemických prostředků, které mohou, a to zejména ve formě sekundární otravy predátorů (zejména dravců a sov), škodlivě ovlivnit ekosystém rozsáhlého území, kdy obnova populací predátorů, zejména co do početního stavu, je dlouhodobá a v některých případech k ní nemusí dojít vůbec.

Vzhledem k výše uvedenému, zejména s ohledem na zájmy ochrany přírody reprezentované v posuzovaném případě ochranou volně žijících zvláště chráněných druhů živočichů (ptáků), rozhodl krajský úřad nepovolit výjimku žadateli tak, jak je uvedeno ve výrokové části tohoto rozhodnutí.

Krajský úřad zastává názor, že existují i jiná řešení, kterými může být dosaženo trvalého snížení populací hrabošů na zemědělské půdě, např. změna osevních postupů, důsledná podpora predátorů (berličky pro dravce) či důsledná změna obhospodařování zemědělské půdy.

Pro úplnost krajský úřad uvádí, že účinnou látkou přípravku Stutox II je fosfid zinečnatý, který je obsažen v množství 25 g na 1 kg přípravku. Působením i malé vlhkosti (rosa) dochází k rozkladu granule na prášek. Hydrolýzou fosfidu zinečnatého se uvolňuje fosfan, který má charakteristický štiplavý zápach, který láká hlodavce, naopak odpuzuje jiné necílové organismy. Pozřením jedné pelety hrabošem dojde k úhynu během 3 – 5 hodin.

Účinná látka se hromadí až z 90 % gastrointestinálním traktu, především žaludku. Tato skutečnost je problematická zejména u predátorů, kteří hraboše polykají v celku, což je běžné např. u sov, čápů, volavek. Je ovšem zcela vyloučen negativní dopad přípravku na produkované plodiny a následně krmiva a potraviny. Účinná látka se rychle odbourává na neškodné látky a v půdě ani jinde v prostředí se nehromadí.

Podkladem pro rozhodnutí orgánu ochrany přírody bylo podání žadatele o povolení výjimky ze dne 08.03.2024; Seznam půdních bloků dle jednotlivých katastrálních území, na které je požadována výjimka k aplikaci rodenticidu Stutox II k hubení hraboše polního, včetně chráněných druhů dle vyhlášky 395/1992 Sb.; Nařízení Ústředního kontrolního a zkušebního ústavu zemědělského o povolení přípravku na ochranu rostlin pro omezené a kontrolované použití č. j. UKZUZ 020467/2024 ze dne 07.02.2024; Záznam z monitoringu intenzity výskytu hraboše polního č. j. UKZUZ 032873/2024 ze dne 28.02.2024; Odborné stanovisko Agentury ochrany přírody a krajiny ČR, Regionální pracoviště Východní Čechy č. j. 04875/VC/22-2 ze dne 01.11.2022; Nálezová databáze ochrany přírody.

Krajský úřad dále žadateli sděluje, že pokud vlastníku zemědělské půdy nebo lesního pozemku nebo rybníka s chovem ryb nebo vodní drůbeže, nebo nájemci, který tyto pozemky oprávněně užívá, vznikne nebo trvá v důsledku omezení vyplývajícího z části třetí až páté zákona včetně prováděcích právních předpisů nebo rozhodnutí vydaného na jejich základě a nebo z omezení vyplývajícího z opatření v plánech systémů ekologické stability krajiny podle § 4 odst. 1 zákona újma, má nárok na její finanční náhradu. Nárok na finanční náhradu náleží vlastníku zemědělské půdy nebo lesního pozemku nebo rybníka s chovem ryb nebo vodní drůbeže nebo nájemci, který tyto pozemky oprávněně užívá, též v případě, že mu vznikne nebo trvá újma v důsledku omezení vyplývajícího z rozhodnutí, závazného stanoviska nebo souhlasu vydaného podle zákona (§ 58 odst. 2 zákona). Finanční náhradu podle odst. 2 poskytne z prostředků státního rozpočtu příslušný orgán ochrany přírody, tj. Agentura ochrany přírody a krajiny ČR (ust. § 78 odst. 7 zákona) na základě písemného uplatnění nároku vlastníka zemědělské půdy nebo lesního pozemku nebo rybníka s chovem ryb nebo vodní drůbeže, nebo nájemce uvedeného v § 58 odst. 2 zákona, jestliže je nárok na finanční náhradu a její výše prokázána doklady a podklady potřebnými pro posouzení nároku. Finanční náhradu nelze poskytnout současně vlastníkovi a nájemci téhož pozemku. Požádají-li o náhradu včas oba, poskytne se finanční náhrada pouze vlastníkovi pozemku. Nárok na finanční náhradu zaniká, pokud uplatnění nároku nebylo příslušnému orgánu ochrany přírody doručeno do 3 měsíců od skončení kalendářního roku, v němž újma vznikla nebo trvala (§ 58 odst. 3 zákona).

Podle právního názoru krajského úřadu rozhodnutím o nepovolení shora uvedené výjimky vzniká žadateli újma podle části třetí a páté zákona; skutečnost, že vyhláška Ministerstva životního prostředí a Ministerstva zemědělství č. 432/2005 Sb., která stanoví podmínky poskytování finanční náhrady za újmu vzniklou omezením zemědělského hospodaření neobsahuje náležitosti uplatnění nároku a způsob určení náhrady za omezení zemědělského hospodaření v důsledku omezení aplikace pesticidů, v posuzovaném případě rodenticidu Stutox II na zemědělské půdě, na této věci, tj. nároku na náhradu újmy, nic nemění.

Vzhledem k výše popsaným skutečnostem krajský úřad konstatoval, že shromáždil veškeré podklady pro vydání rozhodnutí ve věci a rozhodl tak, jak je uvedeno ve výrokové části rozhodnutí.

Poučení o opravném prostředku

Proti tomuto rozhodnutí má účastník řízení právo se odvolat ve lhůtě do 15 dnů ode dne jeho doručení. Odvolání se podává k Ministerstvu životního prostředí ČR prostřednictvím Krajského úřadu Královéhradeckého kraje, odboru životního prostředí a zemědělství. Odvolání jen proti odůvodnění rozhodnutí je nepřípustné (ust. § 82 odst. 1 správního řádu).

z p. RNDr. Tomáš Nosek
odborný referent na úseku
ochrany přírody a krajiny

Seznam půdních bloků dle jednotlivých katastrálních území, na které je požadována výjimka k aplikaci rodenticidu Stutox II k hubení hraboše polního:

KÚ Jičín

Pšenice ozimá

0404/5 U Jičina - Ke Kobitu 6,85 ha

0404/4 U Jičina - k městu 7,45 ha

8303/8 Za Knapem u golfu 5,41 ha

8202/2 Statecké 4,68 ha

Vojtěška setá

8303/7 Za Knapem k Jičínu 9,32 ha

KÚ Moravčice

Pšenice ozimá

9401/6 Nad statky u Moravčic 28,09 ha

8607/11 Moravčická vrcha 22,38 ha

9401/4 Nad statky prostřední 7,4 ha

KÚ Robousy

Vojtěška setá

8303/5 Za Knapem 19,74 ha

9301/5 Mezi silnicemi 1,48 ha

8303/7 Za Knapem k Jičínu 9,66 ha

Ozimá pšenice

8401/2 Prostředka 4 16,6 ha

8401/2 Prostředka 2 24,25 ha

9401/4 Nad statky u Robous 17,11 ha

8603/2 U kříže 2,86 ha

8607/4 Silná - Dlouhý 8,86 ha

8607/11 Moravčická vrcha 6,86 ha

8303/4 Za Knapem u Robous 29,6 ha

8303/5 Za Knapem u Stateckého 27,03 ha

9401/4 Nad statky prostřední 16,7 ha

Ozimé tritikále

7501/6 Za Řehčí 4 8,45 ha

Ozimá řepka

8401/2 Prostředka 3 27,88 ha

8401/2 Prostředka 1 23,43 ha

8502/4 Pravý kopec 26,52 ha

8607/11 Francova špička - u stohu 29,33 ha

KÚ Kacákova Lhota

Vojtěška setá
9703/1 U Václava 8,79 ha

Ozimá pšenice
8603/2 U kříže 7,69 ha
8604 Za Šafránkem 3,99 ha
8607/4 Silná - Dlouhý 17,69 ha
7707 Za školou 16,16 ha
78074/6 Prašivka 11,1 ha

Ozimé tritikále
7501/6 Za Řehčí 4 13,9 ha

Ozimá řepka
8601 Za Kazdem 6,9 ha
8706/1 Obec k Hubálovu 9,86 ha
8607/4 Silná - Dlouhý 27,26 ha

KÚ Tuř

Ozimá pšenice
8801 U matičky 31,05 ha
8802/4 Těžká 13,13 ha

KÚ Butoves

Ozimá pšenice
8801 U matičky 1,01 ha

Ozimá řepka
7904 Pod drahou-Škvrk 8,22 ha
8901/1 U Milíčevse 8,76 ha
7902/1 Pod zahradama 15,39 ha
7901 Krechta 11,99 ha
7903/1 Za Kozákem 4,72 ha
6903/1 Novina 6,81 ha I
6905/1 Proti hájence Butoves 2,48 ha

KÚ Úlibice

Ozimá pšenice
5201/10 Dolce 18,86 ha
6305 Pod pyramidem 21,43 ha
6304/1 Obec Úlibice 11,32 ha
8401/2 Prostředka 4 11,9 ha
4403/1 Za Petrem Úlibice 15,71 ha
6414/6 Sad Úlibice 9,04 ha

Ozimé tritikále
6408/1 Pod vodárnou 3,29 ha
6408/2 K Řehčí 3,08 ha

KÚ Lužany

Ozimá pšenice

5601/3 Hájenka levá 13,95 ha

5502/8 Hájenka pravá 12,16 ha

3501/1 U dubu 14,69 ha

2306/1 Brusa 9,28 ha

Ozimý ječmen

4606 U telefonu 2,52 ha

4605/1 Komora přední 8,06 ha

4502 Hájenka levá u silnice 2,94 ha

5502/22 Hájenka pravá u silnice 2,96 ha

KÚ Kamenice u Konecchlumí

3706 Vejsevka 8,73 ha

3706/1 Vejsevka 2,74 ha

4704 Vejsevka 1,88 ha

KÚ Konecchlumí

Ozimá pšenice

2805 Pod hůrou přední 5,15 ha

2905/11 Pod hůrou zadní 2,68 ha

2906/4 Obecnice 3,83 ha

2702/1 Plechovina 15,03 ha

1701/9 Plechovina 2,23 ha

2706/4 K Mlázovicům 5,19 ha

KÚ Kováč

Ozimá pšenice

4702/2 Za bažanťnicí 10,84 ha

4703/1 Velké Šafovsko 9,02 ha

4707/7 Suchá hráz 7,5 ha

4707/2 Suchá hráz 19,8 ha

Rozdělovník:

- Lužanská zemědělská a.s., Lužany 197, 507 06 LUŽANY, IČO: 252 53 042
- Obec Lužany, Lužany 144, 507 06 LUŽANY, IČO: 002 71 799
- Obec Butoves, Butoves 47, 506 01 JIČÍN, IČO: 005 78 282
- Obec Tuř, Tuř 13, 506 01 JIČÍN, IČO: 002 72 256
- Město Jičín, Žižkovo náměstí 18, 506 01 JIČÍN, IČO: 002 71 632
- Obec Kacákova Lhota Kacákova Lhota 48, 506 01 JIČÍN, IČO: 005 78 371
- Obec Konecchlumí, Konecchlumí 81, 507 05 KONECCHLUMÍ, IČO: 002 71 691
- Obec Kovač, Kovač 21, 506 01 KOVAČ, IČO: 005 78 401
- Obec Úlibice, Úlibice 53, 50 707 ÚLIBICE, IČO: 005 78 631
- ZO ČSOP "Křižánky - Jičín", Robousy 189, 506 01 JIČÍN, IČO: 444 77 384
- Východočeská pobočka České společnosti ornitologické při Východočeském muzeu v Pardubicích, Zámek 2, 530 02 PARDUBICE, IČO: 708 04 974